

Etični kodeks za obiskovalce geoparka

Med glavnimi nalogami vseh geoparkov je zaščita naravne in kulturne dediščine, s posebnim poudarkom na ohranjanju pomembnih geoloških pojavov. S primernimi ukrepi si upravitelji prizadevajo obiskovalce podučiti o vrednosti geoloških znamenitosti in širiti zavedanje, kako pomembno je ščititi geopejstvo.

Vsi obiskovalci geoparka morajo upoštevati seznam dovoljenih dejavnosti in omejitev, prav tako morajo upoštevati enostaven kodeks ravnanja, da zagotovijo lastno varnost in zmanjšajo vpliv na naravno okolje.

SPOŠTUJ NARAVO.

Spoznaj neživo naravo in prispevaj k njeni ohranitvi z upoštevanjem pravil geoetike. Poišči informacije o geoloških in geomorfoloških vrednotah in zaščitenej območjih. Ne poškoduj kamnin in ne koplji ter ne pobiraj kamnov, mineralov ali fosilov. V jamah nikoli ne odlomi, ne poškoduj in ne odnašaj sige (kapniki, kristali, jamski biseri) ali drugega jamskega inventarja. Geološki material nabiraj le tam, kjer je to dovoljeno in urejeno s predpisi. Če se ti zdi, da si odkril nekaj geološko pomembnega, o svojem odkritju obvesti center za obiskovalce.

Spoznaj živo naravo in prispevaj k njeni ohranitvi. Poišči informacije o zaščitenej živalih, rastlinah in habitatih. Ne nabiraj rastlin, prav tako ne lovi in ne zbiraj živali. Ne posegaj v brloge, gnezda, gnezdišča ali krmišča za živali. Ne vnašaj tujerodnih živalskih in rastlinskih vrst. Rastline, gobe in divje sadeže nabiraj le tam, kjer je to dovoljeno in urejeno s predpisi.

Ne vznemirjaj živali. Z govorjenjem opozori živali na svojo prisotnost, da se lahko umaknejo. Ne približuj se in ne hrani domačih ali divjih živali. Pes mora biti pod strogim nadzorom ali na povodcu. Ne povzročaj hrupa.

Hodi po poteh. Drži se pohodniških poti, da karseda zmanjšaš svoj vpliv na naravo in ne ogroziš svoje varnosti. Upoštevaj prepovedi prehoda. Če moraš prečkati obdelano zemljišče, hodi tik ob robu.

V jame vstopaj skladno s predpisi. Sam vstopaj le v prosto dostopne, odprte jame in pri tem ne ogrožaj jame, jamskega inventarja ali v njej živečih živali. V turistične jame ali jame z nadzorovanim vstopom vstopaj le v spremstvu uradnega in usposobljenega vodiča.

Ne puščaj sledi. Vse svoje smeti odnesi s seboj in jih odvrzi v namenske smetnjake ali v lokalnih zbirnih centrih. Ogenj zakuri samo na ustrezno označenem mestu za kurjenje in ga popolnoma pogasi, preden odideš. V primeru velike požarne ogroženosti spoštuj prepoved in ne prižigaj ognja.

SPOŠTUJ SEBE IN DRUGE.

Vedno se zavedaj svojih zmožljivosti. Svoj obisk načrtuj vnaprej in ga prilagodi vremenskim razmeram, svojim zmožnostim in znanju. Poskrbi, da imaš ustrezno obutev, oblačila in ostalo opremo. Prepričaj se, da imaš dovolj hrane in pijače ter tudi nekaj viškov.

Spoštuj ostale obiskovalce. Na poteh daj prednost šibkejšim od sebe. Pohodniki imajo prednost pred kolesarji, kolesarji pa imajo prednost pred avtomobilisti.

Poskrbi za varnost. Pazi na lastno varnost in varnost drugih okrog sebe. Ohranjaj varno razdaljo od skalnih sten. Poskušaj pomagati drugim po svojih najboljših zmožnostih glede na svoje znanje, presojo okoliščin in načina, kako se nanje odzivaš, ne da bi ogrozil svojo varnost. V primeru nesreče pokliči 112 in sledi navodilom.

Vozi in kolesari le po označenih cestah. S svojim motornim vozilom ali kolesom se vedno drži le označenih cest ali poti. Ne pozabi, da za vožnjo po naravnem okolju veljajo omejitve.

Parkiraj na parkiriščih. Svoje vozilo vedno parkiraj na označenih parkiriščih, pri tem pazi, da ne oviraš poti ali prehodov. Bodi vzor ostalim.

SPOŠTUJ LASTNINO.

Pazi, da ne kršiš lastninskih pravic. Ne hodi po obdelanih poljih, po pridelkih, vinogradih, sadovnjakih ali v bližini čebelnjakov. Ne pobiraj sadja, kmetijskih pridelkov ali drv brez dovoljenja lastnika. Zapiraj vrata pašnih ograd, če si jih morda moral odpreti.

Izogni se deloviščem. Izogni se krajem, kjer potekajo gozdarska dela. Obisk delujočih kamnolomov ali rudnikov (v času ali izven časa obratovanja) je možen le z dovoljenjem upraviteljev in ob upoštevanju pogojev, ki jih ti navedejo.

SPOŠTUJ LOKALNO SKUPNOST.

Spoznavaj in spoštuj lokalne običaje. Med obiskom se poduči o lokalnih običajih. Upoštevaj jih in jih spoštuj, podpri lokalno skupnost s kupovanjem domačih proizvodov ter koristi lokalne storitve. Na ta način prispevaš k ohranjanju kulturne krajine in narave.

Skratka, upoštevaj dve enostavni pravili: iz geoparka ne odnesi ničesar, le svoje vtise in fotografije, za seboj pa ne puščaj nobenih sledi.